

Sygn. akt: VU 2007/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku K. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę górniczą

na skutek odwołań K. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 13 listopada 2012 roku znak (...)

z dnia 28 listopada 2012 znak (...)

z dnia 2 stycznia 2013 roku znak (...)

oddala odwołania

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na mocy decyzji z dnia 13 listopada 2012r. – nr (...) – odmówił wnioskodawcy K. P. prawa do emerytury górniczej .

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji strona pozwana wskazała ,iż ubezpieczony nie posiada pełnych 25 lat pracy wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy .

Rozpoznając wniosek o przyznanie emerytury górniczej organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu łącznie 7 lat i 13 dni – okresu pracy górniczej .

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na mocy decyzji z dnia 28 listopada 2012r. – nr (...) – odmówił wnioskodawcy K. P. prawa do emerytury górniczej.

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji strona pozwana wskazała, iż ubezpieczony udokumentował jedynie 7 lat i 13 dni pracy górniczej wobec wymaganych 25 lat.

Dodatkowo w uzasadnieniu organ rentowy wskazał ,iż znajdujące się w posiadaniu ZUS Oddział w L. dokumenty nie potwierdzają okresu zatrudnienia K. P. od maja 1982r. do grudnia 1983r. u A. S., gdyż w/w płatnik nie figuruje w rejestrze organu rentowego.

Organ rentowy wskazał ponadto, że nie rozpatrzono wniosku o zaliczenie okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 05 października 1973r. do 05 września 1975r., ponieważ przepis art. 50a oraz 50c ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie przewiduje możliwości przyjmowania przy ustalaniu prawa i wysokości emerytury górniczej, pracy w gospodarstwie rolnym.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na mocy decyzji z dnia 02 stycznia 2013r. – nr (...) – odmówił wnioskodawcy K. P. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji strona pozwana wskazała, iż ubezpieczony nie spełnia warunków do nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32 ustawy emerytalnej, czyli z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy wskazał, że powodem, dla którego odmówiono prawa do emerytury z wyżej wskazanego tytułu było nie spełnienie przez K. P. następujących warunków:

- do 01 stycznia 1999r. nie został udokumentowany przez skarżącego wymagany 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze,
- ubezpieczony nie udokumentował rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem ustania prawa do emerytury,
- do dnia 01 stycznia 1999r. skarżący nie posiadał 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego.

W uzasadnieniu decyzji z dnia 02 stycznia 2013r. ZUS Oddział w L. dodatkowo wskazał, iż K. P. nie spełnia warunków do przyznania prawa do emerytury na podstawie art. 39 ustawy emerytalnej, ponieważ nie udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych na dzień 01 stycznia 1999r. nie można obniżyć skarżącemu wieku emerytalnego w związku z udokumentowanym 5 letnim okresem pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Od powyższych decyzji odwołanie złożyła K. P. - domagając się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania jemu prawa do emerytury górniczej lub emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, albo emerytury w obniżonym wieku.

Wnioskodawca zarzucił, iż ustalając prawa do przedmiotowego świadczenia strona pozwana nie zaliczyła do okresu pracy górniczej, a w sprawie o prawo do emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych lub do emerytury w obniżonym wieku do łącznego okresu zatrudnienia (liczonego na dzień 01 stycznia 1999r.) następujących okresów:

- pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od (...) (czyli od ukończenia 7 roku życia) do 05 września 1975r.,
- zatrudnienia w firmie prywatnej A. S. od maja 1982r. do 31 grudnia 1983r. – zatrudnienie jako rzemieślnika - wytwórcy zabawek,
- nauki zawodu w (...) szkole (...) przy Kopalni (...) w W. od września 1973r. do czerwca 1975r.

(protokół rozprawy z dnia 23 października 2013r. 00:14:38 – 00:19:14).

W odpowiedzi na odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o ich oddalenie. W uzasadnieniu podtrzymano argumenty przedstawione w zaskarżonych decyzjach.

Na rozprawie w dniu 23 października 2013r. pełnomocnik ZUS Oddział w L. odnosząc się do oświadczenia wnioskodawcy -precyzującego żądanie odwołania - uzupełnił stanowisko strony pozwanej w ten sposób, że wniósł o oddalenie odwołania – w sprawach o emeryturę górniczą, gdyż okresy wymienione w oświadczeniu K. P. nie są okresami wskazanymi w art. 50c ust. 2 ustawy emerytalnej jako okresy równorzędne z pracą górniczą.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Wnioskodawca K. P. – urodz. (...)

Wiek 16 lat osiągnął w dniu (...)

W tym okresie rodzice wnioskodawcy K.i J. P. prowadzili gospodarstwo rolne we wsi J.nr (...) o powierzchni gruntu 0,80ha. K. P. pomagał rodzicom w pracach w gospodarstwie rolnym oraz w pracach polowych.

W okresie od 01 września 1973r. do czerwca 1975r. K. P. miał podpisaną umowę o naukę zawodu w (...)szkole (...) przy Kopalni (...)w W..

Nauka odbywała 3 dni w tygodniu, a 3 dni w tygodniu wnioskodawca program obejmował praktyczną naukę zawodu .Na podstawie umowy o praktyczna naukę zawodu wnioskodawca nie otrzymywał wynagrodzenia, lecz pomoc materialną w okresie nauki.

W okresie od maja 1982r. do 31 grudnia 1983r. wnioskodawca wykonywał pracę jako rzemieślnik – wytwórca zabawek. Czynności te wykonywane były dla A. S., który w tym czasie nie miał zarejestrowanej pozarolniczej działalności gospodarczej , ani nie był zgłoszony do ubezpieczenia społecznego jako osoba prowadząca zakład rzemieślniczy.

W dniu 31 grudnia 2012r. K. P. złożył wniosek o przyznanie emerytury górniczej.

W dacie złożenia wniosku ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu u płatnika składek Agencji (...) w L. od 23 listopada 2010r.

Rozpoznając powyższy wniosek organ rentowy wydał zaskarżone decyzje z dnia 13 listopada 2012r. i 28 listopada 2012r.

Dnia 05 grudnia 2012r. K. P. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Rozpoznając powyższy wniosek organ rentowy wydał w dniu 02 stycznia 2013r. zaskarżoną decyzję.

dowód :

- akta emerytalne ubezpieczonego prowadzone przez ZUS Oddział w L. tom III k: 1-3,5-10 ,23, 28-29 ,
- akta osobowego dotyczące zatrudnienia wnioskodawcy w (...) w W..

Sąd zważył co następuje :

Odnośnie decyzji dnia 13 listopada 2012r. i 28 listopada 2012r. :

Odwołania nie zasługują na uwzględnienie .

Zgodnie z treścią art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2009r. Nr 153, poz. 1227 z późniejszymi zmianami) górnicza emerytura przysługuje pracownikowi , który spełnia łącznie następujące warunki :

- ukończył 55 lat ,

- ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 25 lat dla mężczyzn , w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1,

- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie K. P. nie spełnia warunków wymienionych we wskazanym przepisie. Organ rentowy wydając zaskarżone decyzje prawidłowo uznał ,iż wnioskodawca udokumentował jedynie 07 lat i 13 dni pracy górniczej .

Prawidłowo też organ rentowy nie uznał jako okresów równorzędnych z pracą górniczą :

- pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 03 października 1964r. (czyli od ukończenia 7 roku życia) do 05 września 1975r.,
- zatrudnienia w firmie prywatnej A. S. od maja 1982r. do 31 grudnia 1983r. – zatrudnienie jako rzemieślnika - wytwórcy zabawek,
- nauki zawodu w (...)szkole (...) przy Kopalni (...)w W.od września 1973r. do czerwca 1975r.

Okresy te nie zostały wymienione w art. 50c ust. 1 ustawy emerytalnej , a zatem brak podstaw prawnych do uznania ich jako okresów równorzędnych do pracy górniczej.

Analizując materiał dowodowy zgromadzony w sprawie sąd uznał ,iż K. P. nie spełnia również warunków do nabycia prawa do emerytury górniczej na podstawie przepisów ustawy emerytalnej obowiązujących przed wejściem w życie przepisu art. 50a ustawy emerytalnej . Uchylony z dniem 01 stycznia 2007r. - przez art. 1 pkt.5 ustawy z dnia 27 lipca 2005r. (Dz.U. 2005.167poz. 1397) - przepis art. 48 w związku z art. 49 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - stanowił , że prawo do górniczej emerytury , bez względu na wiek i zajmowane stanowisku , przysługuje pracownikowi urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed dniem 01 stycznia 1969r. , który pracę górniczą pod ziemią wykonywa stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres wynoszący co najmniej 25 lat , jeżeli spełnia łącznie następujące warunki :

- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego ,
- ukończył 50 lat życia,
- ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej i okresami zaliczalnymi do pracy górniczej co najmniej 25 lat dla mężczyzn , w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej , o której mowa w art.36 ust. 1 ,
- nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy.

Zatem warunkiem nabycia uprawnień do emerytury górniczej jest spełnienie łącznie wszystkich wyżej wymienionych warunków do dnia 31 grudnia 2008r. (art. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz ustawy Karta Nauczyciela)

Tymczasem z akt ubezpieczeniowych wnioskodawcy wynika ,iż K. P. nie posiadał wymaganego przepisami 25 letniego okresu pracy górniczej łącznie z okresami pracy równorzędnej i pracy zaliczanej do pracy górnicze . Wskazane przez skarżącego okresy nie były okresami zaliczanymi do pracy górniczej .

Dodatkowo wskazać należy ,iż w dniu 31 grudnia 2008r. K. P. nie spełniał także warunku rozwiązania stosunku pracy. Z informacji osób ubezpieczonych wynika bowiem , iż w okresie od 01 grudnia 2006r. do 16 października 2010r. wnioskodawca zatrudniony był na podstawie umowy o pracę w (...) w L..

K. P. nie przysługuje prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym na podstawie art. 39 ustawy emerytalnej , gdyż wnioskodawca nie osobą urodzoną przed 01 stycznia 1949r. , a tylko kręgu tych ubezpieczonych dotyczy wymieniony przepis .

W tym stanie sprawy sąd – kierując się treścią art. 477⁽¹⁴⁾ & 1 kodeksu postępowania cywilnego – oddalił odwołania K. P. o decyzji wydanych przez ZUS Oddział w L. dnia 13 listopada 2012r. i 28 listopada 2012r. , gdyż nie było podstaw do ich uwzględnienia z przyczyn wskazanych w niniejszym uzasadnieniu .

Odnośnie decyzji z dnia 02 stycznia 2013r. :

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie .

Zgodnie z treścią art. 184 ust.1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 , jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. dnia 1 stycznia 1999r.osięgnęli :

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wymagany w przepisach dotychczasowych nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn oraz,
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tj. 25 lat dla mężczyzn- (ust. 1).

Emerytura – zgodnie z warunkami określonymi w ust. 2 art. 184 ustawy emerytalnej – przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych , na dochody budżetu państwa.

Jak wynika z akt sprawy wnioskodawca wiek emerytalny 60 lat osiągnie dopiero dnia (...) Nie spełniony został zatem – po stronie skarżącego - podstawowy warunek określony w powołanym powyżej przepisie – warunek osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat. W konsekwencji sąd nie prowadził postępowania dowodowego na okoliczność ustalenia stażu ubezpieczeniowego jaki K. P.posiadał w dniu 01 stycznia 1999r.

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 12 stycznia 2005r. IUK 160/04(OSNP 2005/16/255) w postępowaniu odrębnych w sprawie z zakresu ubezpieczenia społecznego toczącym się z odwołania od decyzji organu rentowego wydanej na wniosek o przyznanie emerytury lub renty, niedopuszczalne jest przedmiotowe przekształcenie roszczenia (art. 193 k.p.c.) przez żądanie ustalenia tylko niektórych przesłanek warunkujących prawo do świadczenia (w niniejszej sprawie zaliczenie do okresu zatrudnienia okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, okresu nauki w (...)szkole (...) przy (...)w W.i okresu zatrudnienia w A. S.).

Wielokrotnie Sąd Najwyższy wyrażał ugruntowany w praktyce pogląd , że niedopuszczalne jest w trybie art. 189k.p.c. ustalania faktów, także prawotwórczych jeśli celem tego powództwa jest ustalenie dowodu, który ma być wykorzystany w postępowaniu o świadczenia z ubezpieczenia społecznego (por. uchwały Sądu Najwyższego z 3 listopada 1994r. I PZP 45/94- OSNAPiUS 1995nr 6 , poz. 74 ; z 19 marca 2003r. III UZP 1/03- OSNP 2003, nr 13, poz. 317 , a także wyroki z dnia : 17 grudnia 1997r. I PKN 434/97 - OSNAPiUS z 1998, nr 21 , poz. 627 ; 23 lutego 1999r. I PKN 597/98 – OSNAPiUS 2000 nr 8 , poz. 301 ; 19 września 2000r., IIUKN 725/99- OSNAPiUS 2002, nr 7 , poz. 170).

Reasumując sąd uznał , że K. P. nie spełnia warunków do przyznania prawo do emerytury określonej w art. 184 ust.1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W tym stanie sprawy sąd – kierując się treścią art. 477⁽¹⁴⁾ & 1 kodeksu postępowania cywilnego – oddalił odwołania K. P. o decyzji wydanej przez ZUS Oddział w L. dnia 02 stycznia 2013r. , gdyż nie było podstaw do jego uwzględnienia z przyczyn wskazanych w niniejszym uzasadnieniu.